

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Αθήνα, 16 Μαρτίου 2022

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑΣ

Αριθμ. Πρωτ. *15.349.3*

Ταχ. Δ/ση: Πρώην Σχολή Ευελπίδων

Πληροφορίες: κ. Μ. Ιωαννίδου

Τηλέφωνο: 210-8253644

Email: dioikitiko@eispa.gr

**ΠΡΟΣ: Το Υπουργείο Δικαιοσύνης
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών &
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**

ΘΕΜΑ: «Ερώτηση στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου»

ΕΙΣΕΡΧ.: 7672/9-3-2022

Αναφορικά με την διαβιβασθείσα στην Υπηρεσία μας ερώτηση με αριθμό πρωτ. 3740/8-3-2022 στο πλαίσιο κοινοβουλευτικού ελέγχου, προκειμένου -κατά λόγον αρμοδιότητάς μας- ενημερώσουμε τον αρμόδιο Υπουργό, εκθέτουμε τα εξής:

Θέμα 1ο (7ετής ανήλικος):

Στην Υπηρεσία μας (Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών/Τμήμα Ανηλίκων) τηρείται κοινωνικός φάκελος με αριθμό 295/2018. Ο φάκελος σχηματίστηκε επ' αφορμή ανώνυμης καταγγελίας περιελθούσας στον Οργανισμό «Το Χαμόγελο του Παιδιού» την 16-5-2018 και διαβιβασθείσας στην Υπηρεσία μας την 17-5-2018. Η καταγγελία αφορούσε κατονομαζόμενη ημεδαπή μητέρα η οποία διέμενε μαζί με τον σύντροφό της αγνώστων στοιχείων σε διαμέρισμα στα Κάτω Πατήσια μαζί με την ανήλικη κόρη της και στην οποία κατά τα καταγγελλθέντα

ασκείτο συστηματικά σωματική κακοποίηση. Η Υπηρεσία μας αυθημερόν παρήγγειλε προς την Κοινωνική Υπηρεσία δήμου Αθηναίων την διενέργεια εξαιρετικά επείγουσας έρευνας συνθηκών διαβίωσης. Την επομένη 18-5-2018 κοινοποιήθηκε στην Υπηρεσία μας αντίγραφο υποβλητικής αναφοράς (ποινικής δικογραφίας) επιληφθέντος Α.Τ. για αδικήματα ενδοοικογενειακής βίας (Ν. 3500/2006) σε βάρος της ίδιας ανωτέρω ανήλικης, που φέρονταν να έλαβαν χώρα την 12/13-5-2018 με δράστη τον ίδιο ανωτέρω μόνιμο σύντροφο της μητέρας της, πολωνικής καταγωγής. Η δικογραφία σχηματίστηκε όταν την 17-5-2018 η ανήλικη συνοδευόμενη από την μητέρα της και τον διευθυντή του σχολείου στο οποίο φοιτούσε απευθύνθηκε στο ανωτέρω Α.Τ. Ειδοποιηθείς ο Εισαγγελέας Ανηλίκων παρήγγειλε προφορικά την μεταφορά της ανήλικης σε εφημερεύον Νοσοκομείο Παίδων, απαγορεύοντας την διαμονή της μητέρας της στο Νοσοκομείο, όπερ και εγένετο. Την ίδια ημέρα (18-5-2018) εισήλθε στην Υπηρεσία μας αναφορά του διευθυντή του σχολείου όπου φοιτούσε η ανήλικη στην οποία διαλαμβανόταν ότι η ανήλικη εμφανίστηκε στο σχολείο μετά από απουσία τριών ημερών, φορώντας μακρυμάνικη μπλούζα και ερωτηθείσα σχετικώς, εκμυστηρεύθηκε σε παιδαγωγό ότι είχε ξυλοκοπηθεί από την μητέρα. Την 22-5-2018 παραγγέλθηκε υφ' ημών η παιδοψυχιατρική εκτίμηση της ανήλικης εντός του Νοσοκομείου Παίδων όπου προσωρινά φιλοξενείτο. Μετά την περιέλευση δε της παιδοψυχιατρικής εκτιμήσεως στην Υπηρεσία μας, την 14-6-2018 παραγγέλθηκε προς την Κοινωνική Υπηρεσία του Νοσοκομείου Παίδων, η ανεύρεση κατάλληλου χώρου φιλοξενίας. Δύο σχετικές αιτήσεις της μητέρας για την ανάληψη του τέκνου της, απορρίφθηκαν. Την 6-6-2018 περιήλθε στην Υπηρεσία μας έκθεση κοινωνικής έρευνας. Στην έκθεση γινόταν αναφορά σε άρρεν ανήλικο γεννηθέν το έτος 2010, για το οποίο η μητέρα ανέφερε στην Κοινωνική Υπηρεσία ότι το έτος 2016, κατόπιν συνεννόησης, λόγω

οικονομικών δυσχερειών, με τον πολωνικής καταγωγής πατέρα του, ο τελευταίος τον πήρε μαζί του στην Πολωνία. Η μητέρα ανέφερε ότι δυσκολεύθηκε να αποχωριστεί τον ανήλικο τον οποίο κατά τον χρόνο διενέργειας της έρευνας ισχυρίστηκε ότι είχε να δει έναν χρόνο, δικαιολογούμενη ότι οι τηλεφωνικές κλήσεις κόστιζαν ενώ ο πατέρας στην Πολωνία δεν διέθετε πρόσβαση στο διαδίκτυο. Επίσης, αναφέρεται ότι η μητέρα είχε ενημερώσει το σχολείο του υιού της (ο οποίος φοίτησε στην Α' δημοτικού στο ίδιο σχολείο με την αδελφή του) ότι έφυγε με τον βιολογικό του πατέρα στην Πολωνία. Την 10-7-2018 παραγγέλθηκε υφ' ημών η φιλοξενία της ανήλικης σε δομή παιδικής προστασίας. Την 11-6-2020, ο Εισαγγελέας Ανηλίκων απευθύνθηκε στο Δικαστήριο προκειμένου να αφαιρεθεί η γονική μέριμνα επί του προσώπου της ανήλικης και να ανατεθεί αυτή στη δομή παιδικής προστασίας. Σύμφωνα δε σχετική απόφαση εκδόθηκε τον Δεκέμβριο 2020. Σημειώνεται ότι από την παιδοψυχιατρική εκτίμηση της ανήλικης, δεν προέκυψε άλλο τι περί του ανηλίκου αδελφού της πέραν α) της αναφοράς ότι το έτος 2017 η μητέρα της την άφησε για μία εβδομάδα σε φιλικό πρόσωπο προκειμένου να επισκεφθεί τον ανήλικο στην Πολωνία και β) της αναφοράς ότι ο σύντροφος της μητέρας πήρε τηλέφωνο τον πατέρα του ανηλίκου και του ζήτησε να αναλάβει τον υιό του.

Επί των ανωτέρω, σημειώνονται επιπλέον τα εξής:

Α) Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ.1-4 ΠΔ 79/2017 με τίτλο «Παρακολούθηση φοίτησης μαθητών» «1. Η φοίτηση των μαθητών στα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία παρακολουθείται από τον εκπαιδευτικό της τάξης, καταγράφονται οι καθημερινές απουσίες και καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα το οποίο ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. 2. Όταν ένας μαθητής απουσιάζει συστηματικά και αδικαιολόγητα από το σχολείο ο εκπαιδευτικός της τάξης επικοινωνεί άμεσα με τους

γονείς/κηδεμόνες και ενημερώνει τον Διευθυντή ή τον Προϊστάμενο του σχολείου. 3. Εφόσον δεν επιλύεται το πρόβλημα της συστηματικής και αδικαιολόγητης απουσίας με τις ενέργειες της παρ. 2 του παρόντος άρθρου αναζητείται ο μαθητής και η οικογένεια του μαθητή μέσω της αστυνομικής και της δημοτικής αρχής καθώς και της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας. 4. Στις περιπτώσεις που η ανωτέρω αναζήτηση δεν φέρει αποτέλεσμα, αναφέρεται η συστηματική και αδικαιολόγητη απουσία του μαθητή στον αρμόδιο Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οι ενέργειες που έχουν γίνει. Ο αρμόδιος Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναζητεί τον μαθητή σε όλα τα σχολεία της οικείας Διεύθυνσης. Όταν και αυτή η ενέργεια δεν φέρει αποτέλεσμα ο αρμόδιος Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης υποβάλλει σχετική αναφορά στον αρμόδιο Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης ο οποίος αναζητεί τον μαθητή σε όλα τα σχολεία της οικείας περιφέρειας. Όταν και αυτή η ενέργεια δεν φέρει αποτέλεσμα ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης υποβάλλει σχετική αναφορά στη Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που συνοδεύεται από έκθεση, η οποία περιέχει τα στοιχεία της έρευνας που έγινε. Η αναζήτηση σε όλα τα σχολεία της χώρας γίνεται από τη Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας».

Από τα ανωτέρω συνάγονται τα εξής: α) τα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης φέρουν/έχουν επωμισθεί το βάρος της αναζήτησης ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΩΣ και ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΩΣ απόντων μαθητών τους, β) η αναζήτηση ξεκινά από την επικοινωνία με τους γονείς ή κηδεμόνες και εν συνεχεία εφόσον αυτή αποβεί άκαρπη, διαβαθμίζεται/κλιμακώνεται η χωρική αναζήτηση η οποία περιορίζεται εντός της επικρατείας (καθώς προϋποθέτει το λογικό συλλογισμό ότι ο μαθητής φοιτά σε άλλο σχολείο, έχει δηλαδή μετοικήσει και

μετεγγραφεί) και όχι σε άλλες χώρες (με τις οποίες ο ανήλικος πιθανά συνδέεται), γ) στην προκείμενη περίπτωση, στο σχολείο φαίνεται ότι δικαιολογήθηκε η μακρά απουσία του μαθητή από τον γονέα (την μητέρα του), δ) δεν προκύπτει ότι αναγγέλθηκε η εξαφάνισή του από οιοδήποτε πρόσωπο συγγενικό ή μη, ώστε να ενεργοποιηθεί η αναζήτησή του υπό της Αστυνομικής Αρχής, δ) καμία αναφορά ή καταγγελία (επώνυμη ή ανώνυμη) δεν περιήλθε στην Εισαγγελική Αρχή για τον εν θέματι ανήλικο, ώστε να ασκήσει τις εκ του νόμου και του Οργανισμού της Υπηρεσίας αρμοδιότητές της. Τούτο δε πρωτίστως είναι θέμα του βαθμού ευαισθησίας των πολιτών εν γένει και της προθυμίας τους να καταγγέλλουν περιστατικά που υποπίπτουν στις αισθήσεις τους, ώστε να προκληθεί η δέουσα παρέμβαση.

Επίσης, σημειώνεται ότι ο Εισαγγελέας Ανηλίκων α) ενεργεί ενδεδειγμένα (παραγγέλλει έρευνα συνθηκών διαβίωσης, παιδοψυχιατρική εκτίμηση, απομάκρυνση ανηλίκου κ.λπ.) όταν ειδοποιείται σχετικώς, αδιαφόρου όντος του τρόπου περιελεύσεως της αναφοράς και του τύπου της ανώνυμη-επώνυμη, αναφορά ιδιώτη, φορέα κ.λπ.), σε όλες δε τις αναφορές δίδεται η ίδια βαρύτητα, β) βρίσκεται σε διαρκή εφημερία ειδοποιούμενος καθ' όλο το 24ωρο από τις Αστυνομικές Αρχές και τα Νοσοκομεία Παίδων για επείγουσες περιπτώσεις και γ) καθώς ο Εισαγγελέας Ανηλίκων δεν διαθέτει υπό την σκέπη του Κοινωνική Υπηρεσία, επαφίεται στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των ΟΤΑ, οι οποίες παρατηρείται ότι είναι υποστελεχωμένες, με αποτέλεσμα αφενός να στερούνται της δυνατότητας άμεσης απόκρισης στην πληθώρα των παραγγελιών που τους απευθύνονται και αφετέρου να υπολείπονται δυνάμεων που θα μπορούσαν να διαθέσουν στην πρόληψη-πρώιμη διάγνωση και παρέμβαση για την προστασία των ανηλίκων.

Θέμα 2ο: Αναζήτηση μαθητών-μαθητριών

Πληροφορηθέντες από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για «σαράντα παιδιά που αγνοούνται από τα σχολεία του Νομού Αττικής», με το από 17-2-2022 έγγραφό μας απευθυνόμενο προς το Υπουργείο παιδείας (Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) ζητήσαμε την επ' αυτού ενημέρωσή μας. Την 22-2-2022 δι' απαντητικού εγγράφου ενημερωθήκαμε ότι με την προπεριγραφείσα διαδικασία ά. 13 ΠΔ 79/2017 ζητείτο από το Υπουργείο Παιδείας, με έγγραφό του απευθυνόμενο προς όλες τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης της Χώρας να αναζητηθούν σαράντα ένας μαθητές εγγεγραμμένοι σε σχολεία της ΠΔΕ Κεντρικής Μακεδονίας, οι οποίοι δεν είχαν εμφανισθεί. Στην πλειοψηφία τους, επρόκειτο για μαθητές αλλοδαπής καταγωγής ενώ κάποιοι εξ αυτών ανήκαν (πιθανότατα) στην φυλή των ρομά. Σημειώνεται ότι στις τάξεις τέτοιων μαθητών, σημειώνονται δυστυχώς διαχρονικά μεγάλα ποσοστά αποχής από την σχολική φοίτηση.

Η Διευθύνουσα την Εισαγγελία,

Σωτηρία Παπαγεωργακοπούλου
Αντεισαγγελέας Εφετών